ประสิทธิผลของการควบคุมโรคมาลาเรียในจังหวัดพื้นที่แพร่เชื้อ ภายใต้โครงการกองทุนโลก
EFFECTIVENESS OF THE MALARIA CONTROL PROGRAM IN MALARIA-ENDEMIC PROVINCES UNDER THE GLOBAL FUND PROJECT, THAILAND

ชำนาญ ปีนนา5336606 SIEP/M

วท.ม. (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วีรศักดิ์ เมืองไพศาล M.D., จรณิต แก้วกังวาล Ph.D., สารนาถ ล้อพูลศรีนิยม M.D., Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยประเมินผลโครงการกองทุนโลกด้านมาลาเรีย รอบที่7 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโครงการ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงอัตราป่วย (Annual Parasite Incidence) และอัตราตรวจพบเชื้อมาลาเรีย (Malaria Positive Rate) ในทุกหมู่บ้านพื้นที่แพร่เชื้อมาลาเรียที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน460 แห่ง การเปรียบเทียบมี 2 วิธี คือวิธีแรกการเปรียบเทียบระหว่างอัตราป่วยและอัตราตรวจพบเชื้อมาลาเรียของปีที่2 (พ.ศ.2553) และปีที่ 3 (พ.ศ.2554) วิธีที่สองคือการเปรียบเทียบระหว่างอัตราป่วยและอัตราตรวจพบเชื้อมาลาเรียของปีที่ 3 กับเป้าหมายโครงการ โดยแยกอธิบายเป็นรายจังหวัด รายกลุ่มจังหวัดพื้นที่ติดชายแดนและในภาพรวมของประเทศ นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลหมู่บ้านโครงการถึงความร่วมมือของชุมชนในการร่วมดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคมาลาเรียเพื่อหาความสัมพันธ์กับผลสำเร็จที่หมู่บ้านนั้นสามารถลดอัตราป่วยได้ตามเป้าหมาย

ผลการศึกษาพบว่า อัตราป่วยด้วยโรคมาลาเรียลดลงจำนวน 4 จังหวัดในจำนวนทั้งหมด28 จังหวัดได้แก่ จังหวัดตาก กาญจนบุรี ราชบุรี และสุรินทร์ ส่วนในกลุ่มจังหวัด 5 กลุ่ม มีกลุ่มจังหวัดที่ติดชายแดนไทย-เมียนมาร์ และ ชายแดนไทย-กัมพูชา มีอัตราป่วยลดลง และในภาพรวมของประเทศมีอัตราป่วยลดลง ($p = 0.044$) ส่วนผลการศึกษาอัตราตรวจพบเชื้อมาลาเรียพบว่าทั้งการเปรียบเทียบรายจังหวัด รายกลุ่มจังหวัด และภาพรวมทั้งประเทศ อัตราตรวจพบเชื้อมาลาเรียไม่ได้ลดลง ในส่วนของการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันควบคุมโรคมาลาเรีย กับผลสำเร็จในการลดอัตราป่วย ก็ไม่พบความสัมพันธ์

73 หน้า